

Przemoc

PRZEMOC W RODZINIE TO ZAMIERZONE I WYKORZYSTUJĄCE PRZEWAGĘ SIŁ DZIAŁANIE PRZECIW CZŁONKOWI RODZINY, NARUSZAJĄCE PRAWA I DOBRA OSOBISTE, POWODUJĄCE CIERPIENIE I SZKODY.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. JEST INTENCJONALNA - przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
2. SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy;
3. NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE - sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.);
4. POWODUJE CIERPIENIE I BÓL - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim między innymi za:

Art. 207. § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 191. § 1. Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 197. § 1. Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Art. 209. § 1. Kto uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

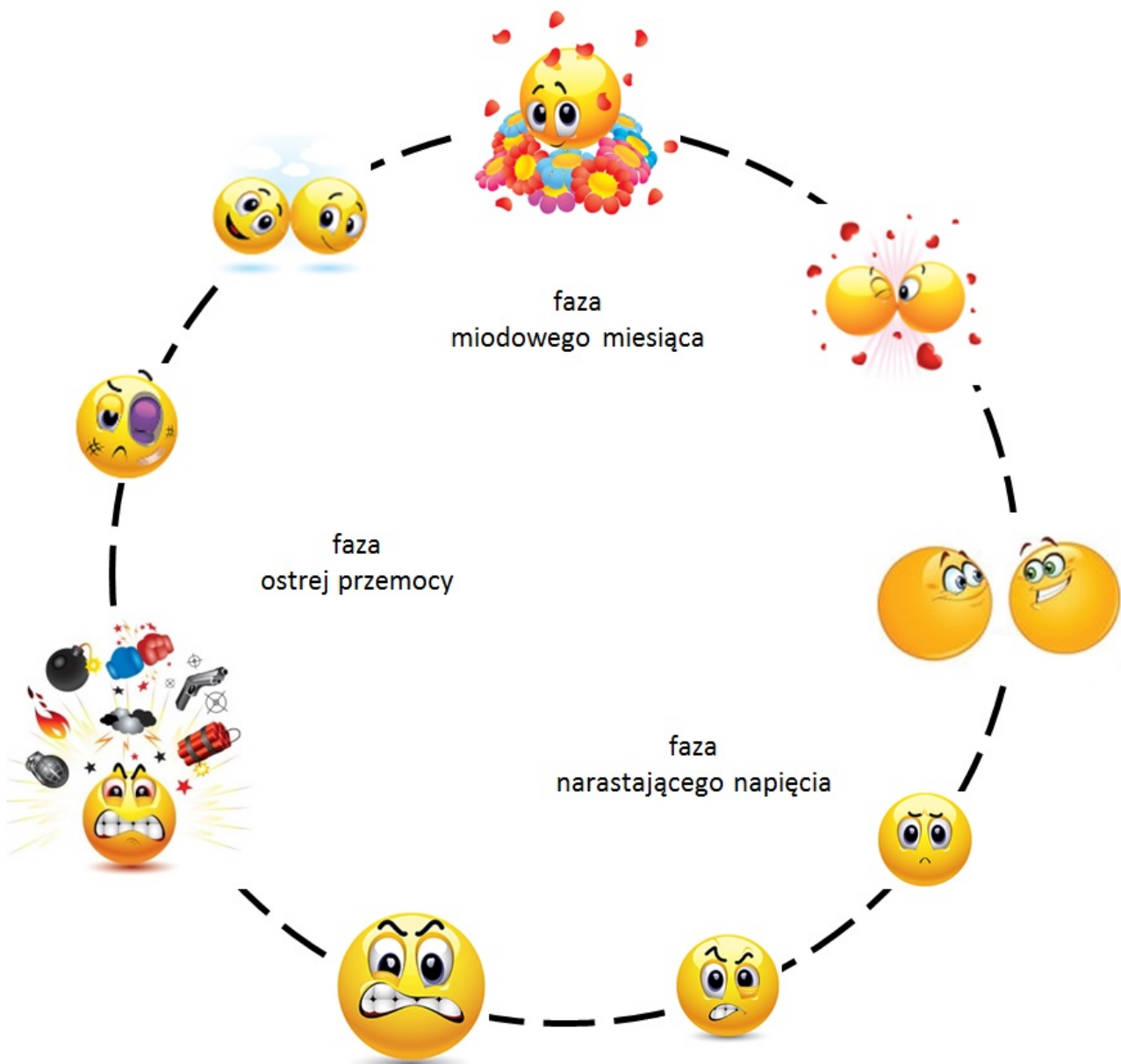
Przemoc może występować w różnych formach

- przemoc fizyczna to nieprzypadkowe obrażenia dokonane ze strony sprawcy. Obejmuje wszystkie obrażenia ciała, które nie są wynikiem przypadku (popychanie, odpychanie, szczypanie, duszenie, bicie otwartą dłonią, bicie pięścią, ciskanie w kogoś przedmiotami, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni);
- przemoc psychiczna jest to nieuchwytna forma złego traktowania, pozostawia długotrwałe urazy w psychice. Szkody wymierzone w ten sposób są niewymieralne. Do tego rodzaju przemocy zaliczamy: wyzywanie, wyśmiewanie, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, odmawianie uczuć, sugerowanie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, stosowanie gróźb;
- przemoc ekonomiczna przejawia się w takich zachowaniach jak: odbieranie zarabianych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie materialnych potrzeb;
- przemoc seksualna jest nią nadużycie i wykorzystywanie seksualne. Przemoc seksualna obejmuje: wymuszenie

stosunku płciowego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi lub w towarzystwie osób trzecich, sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie współżycia na osobie zmęczonej, chorej, demonstrowanie zazdrości, sprowadzenie kobiety do obiektu seksualnego, krytykowanie zachowań seksualnych osoby;

- zaniechanie polega na niezaspokajaniu lub uniemożliwianiu zaspokojenia potrzeb jednostce zależnej (brak należytej opieki, lekceważenie psychicznych, emocjonalnych potrzeb jednostki).

Przemoc najczęściej nie jest jednorazowym aktem, lecz procesem, który ma tendencję do powtarzania się. Niezatrzymana przemoc - narasta. Badania wykazały, że osoby doznające przemocy, przechodzą przez trzy fazy powtarzającego się cyklu przemocy:

Faza narastania napięcia

Tę fazę cyklu przemocy charakteryzuje pojawienie się co raz więcej sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost

napięcia w związku. Osoba staje się drażliwa, każdy drobiazg wyprowadza ją z równowagi, jest ciągle spięta i poirytowana, swoje emocje wyładowuje na partnerce/partnerze: może ją poniżyć, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panowała nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie osoba może więcej pić alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

Reakcją partnerki/partnera najczęściej jest to, że za wszelką cenę stara się jakoś opanować sytuację. Zaczyna przeproszać za swoje zachowanie, wywiązywać się z wielką starannością ze swoich obowiązków. Zaczyna jakoś usprawiedliwić swoje zachowania. Ciągłe zastanawia się co jeszcze może zrobić aby tylko nie doszło do wybuchu agresji. Czasem zdarza się, że osoby wywołują same w pewnym momencie kłótnie po to, żeby "mieć to wszystko już za sobą".

Faza ostrej przemocy

W tej fazie napięcie, które narastało w osobie znajduje upust. Zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem, można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

Partnerka/partner ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić osobę agresywną i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi: przeprosza, stara się uspokoić, jest miła, czy też biernie się poddaje stosowanej przemocy, nie przynosi to oczekiwanego efektu. Złość, frustracja narastają co raz bardziej. Po zakończeniu wybuchu przemocy partnerka/partner często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność.

Faza miodowego miesiąca

W momencie, kiedy osoba wyładowała już swoje emocje i wie, że przekroczyła różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać partnerkę/partnera za to co się stało, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecując że TO już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie co się z stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania.

W tej fazie sprawca przemocy zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dbą o ofiarę, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne, itp. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą.

Dzięki takiemu zachowaniu partnerka/partner zaczyna wierzyć, że jednak ukochana osoba się zmieniła i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i zespolenie z partnerką/partnerem. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia.

Ta faza cyklu przemocy ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że sprawca zmieni się. Łatwo pod wpływem tego co dzieje się w tej fazie, zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów. Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

Cykliczność przemocy sprawia, że ofiarom trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Podsumowując, należy zaznaczyć, że:

- przemoc w rodzinie jest działaniem zamierzonym co oznacza, że sprawca działa celowo, z zamiarem podporządkowania i kontrolowania drugiego człowieka,

- sprawca wykorzystuje przewagę sił jaka ma miejsce w relacji między nim a innym członkiem rodziny lub członkami rodziny. Słowo "siła" może być tu rozumiane dosłownie i oznaczać dominację fizyczną, ale również może oznaczać siłę w odniesieniu do każdego innego rodzaju przewagi np. psychologicznej czy ekonomicznej,
- w wyniku stosowania przemocy sprawca narusza prawa i dobra osobiste członka lub członków rodziny między innymi prawo do szacunku, godności, prawo do nietykliwości fizycznej,
- działanie wymierzone przeciwko jednej lub kilku osobom w rodzinie powoduje ich cierpienie i szkody. Osoby doświadczające przemocy nie tylko żyją w sytuacji niekiedy nieustannego zagrożenia życia lub zdrowia, ale także spowodowany działaniem sprawcy ból i cierpienie jest przyczyną osłabienia u nich zdolności do samoobrony, co w rezultacie niezwykle często utrudnia wyjście z niszczącej sytuacji.

Codziennie w Polsce przemocy doświadcza ok. 60 dzieci oraz ok. 200 kobiet

The infographic features a central silhouette of a family (mother, father, and three children) walking. To the left, a black vertical post holds four purple arrows pointing in different directions, labeled: 'PRZEMOC FIZYCZNA' (top), 'PRZEMOC EKONOMICZNA' (left), 'PRZEMOC PSYCHICZNA' (right), and 'CYBERPRZEMOC' (bottom). To the right, another black vertical post holds two green rectangular signs: 'Ośrodek Interwencji Kryzysowej Górno' (top) and 'Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Rzeszów' (bottom).

Szukasz drogi do zmiany?
Wybierz dobry kierunek, zgłoś się do nas!

<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Rzeszowska 5 - pawilon 7 36-051 Górno tel. 518 736 839 tel. kom. interwencyjny 885 696 640 www.oikgorno.republika.pl oik.gorno@poczta.fm oik@powiat.rzeszow.pl</p>		<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Stefana Batorego 9 35-005 Rzeszów tel. 17 859 48 23, 519 585 388 www.bip.powiat.rzeszow.pl www.powiat.rzeszow.pl pcpr@powiat.rzeszow.pl</p>	
---	---	---	---